

Innmelding av oppdateringer emneinnhold

EMNEKODE OG EMNENAVN

JUS2111 Statsforfatningsrett

ANTALL SIDER HOVEDLITTERATUR

Alternativ I: 372 sider

Alternativ II: 522 sider

OPPDATERT BESKRIVELSE AV FAGOMRÅDET

Ingen endringer

OPPDATERTE LÆRINGSKRAV (Kunnskap, ferdigheter og generell kunnskap)

Kunnskaper

Studenten skal ha god forståelse av:

- Konstitusjonen og endring av konstitusjonen
- Statsrettslig metode, tolkning av Grunnlovens tekst og forholdet til internasjonal rett
- Hovedreglene om statsmaktenes oppgaver og kompetanse
- Hovedreglene om kontroll med statsmaktene (parlamentarisme, opplysningsplikt, riksrett, domstolskontroll mv.)
- Hovedtrekk i samtlige rettigheter som følger av Grunnloven, begrensning av grunnlovsrettigheter og grunnlovsrettighetenes forhold til internasjonale menneskerettigheter
- **Grunnleggende rettsstatsprinsipper**
- De nærmere reglene om vern om miljø, ytringsfrihet, om eiendomsrett, mot tilbakevirkende lover og mot diskriminering
- Konstitusjonens grenser (konstitusjonell nødrett mv.)
- Grunnprinsippene for folkerettens virkning i nasjonal rett.

Studenten skal ha kjennskap til:

- Hovedtrekkene i konstitusjonell historie etter 1814, herunder også bakgrunnen for grunnlovsreformen i 2014
- Hovedtrekkene i de ideologier og det idegrunnlag som statsmaktenes kompetanse og menneskerettighetene bygger på
- Kjennskap til **noen komparative perspektiver på enten (1) statsform (monarki/republikk/parlamentarisme), (2) domstolskontroll med lover eller (3) konstitusjonell endring**

Ferdigheter

Studenten skal kunne:

- Identifisere, drøfte og løse rettsspørsmål i statsforfatningsretten
- Formulere og formidle kunnskap om statsrettslige problemstillinger
- Gjennomføre rettspolitiske vurderinger av statsrettslige problemstillinger

Generell kompetanse

Studenten skal etter endt emne forstå hvordan hensyn til demokrati, rettsstat, ansvar m.v. ivaretas av konstitusjonen og hvordan politisk vilje kan omsettes i rettslig bindende form. Studenten skal videre ha en forståelse for hvordan og hvorfor regler om menneskerettigheter setter innholdsmessige grenser for flertallets styringsrett. Studentens kunnskap om det rettslige grunnlaget for statens virksomhet har betydning for forståelsen av all rettslig virksomhet.

OPPDATERT LITTERATUR (innføringslitteratur, hovedlitteratur og støttlitteratur)

Innføringslitteratur: Ingen endringer

Hovedlitteratur:

Alternativ I

B. M. Høgberg: Statsrett: Kort forklart <u>3. utg.</u> —	200 s
Dok 16 (2011-2012) Rapport fra Menneskerettighetsutvalget, kap. 9,13-15, 26, 40	54 s
<u>Høyesteretts betenkning</u> av 26.3.21 etter GrL. § 83	30 s
<u>Innlegg</u> fra prof. Eriksen og Holmøyvik til Høyesteretts betenkning	31 s
<u>Innlegg</u> fra Regjeringsadvokaten til Høyesteretts betenkning	26 s
A. Kierulf, <u>Judicial Review in Norway</u> , pkt 1.2 og 1.3	13 s
A. Kierulf, <u>Hvilken rolle spiller Grunnloven § 100 i Høyesteretts ytringsfrihetspraksis?</u>	18 s

Alternativ II

...Eivind Smith, Konstitusjonelt demokrati 4. utg. 350 s.

Offentlig kommentar: Følgende deler er ikke pensum: Kap I pkt 10-11, kap II pkt 2, kap III pkt 6.1.3 og 6.1.4, kap IV pkt 5.3 og 6.3, kap V, kap VI pkt 1.2, pkt 1.3, pkt. 3.1 og 3.2, kap VII pkt 6.2.3, 6.3.2 og 7.4, og kap VIII pkt 7. Petittavsnitt, fotnoter og tabeller går ut over kunnskapskravene, og bare deler av det komparative materiale utgjør krav til kjennskap. Det gjøres oppmerksom på at deler av bokens metodiske fremstilling som omhandler konstitusjonell sedvanerett, Grunnlovens autonomi og den rettslige plasseringen av EØS-loven og menneskerettsloven i norsk rett, noen steder avviker fra stats- og forvaltningspraksis eller Høyesteretts metodiske tilnærminger.

Dok 16 (2011-2012) Rapport fra Menneskerettighetsutvalget, kap. 9,13-15, 26, 40 54 s

Høyesteretts betenkning av 26.3.21 etter GrL § 83	30 s
Innlegg fra prof. Eriksen og Holmøyvik til Høyesteretts betenkning	31 s
Innlegg fra Regjeringsadvokaten til Høyesteretts betenkning	26 s
A. Kierulf, Judicial Review in Norway, pkt 1.2 og 1.3	13 s
A. Kierulf, Hvilken rolle spiller Grunnloven § 100 i Høyesteretts ytringsfrihetspraksis?	18 s

Tillegglitteratur: Oppdateres slik at det som nå inngår i hovedlitteraturen strykes som støttelitteratur

HAR EMNET INTERNASJONALE RETTSKILDER OG/ELLER FREMMEDSPRÅKLIG LITTERATUR?

Ja

ER AKTUELLE KJØNNSPERSPEKTIV INKLUDERT I LÆRINGSKRAV/LITTERATUR? ER DET KJØNNBALANSE BLANT FORFATTERNE PÅ HOVEDLITTERATURLISTEN?

Ja, kjønnsperspektiver inngår bl.a. i diskrimineringsdelen av rettighetene studentene skal ha god kunnskap om. I hoved- og støttelitteratur er begge kjønn representert:

Hovedlitteratur alternativ I: Syv litteraturkilder hvorav tre forfattet av kvinner, to av menn og to av både kvinner og menn.

Hovedlitteratur alternativ II: Syv litteraturkilder hvorav to forfattet av kvinner, tre av menn og to av både kvinner og menn.

ANDRE OPPDATERINGER (oppdatering av «Kort om emnet» og/eller «Hva lærer du» på emnesiden)

Fyll inn

BEGRUNNELSE/BAKGRUNN/ANDRE KOMMENTARER

Hovedlitteraturen er søkt oppdatert til å reflektere en større bredde av kilder, genre, kjønn, språk og kontaktflater til øvrige fag på JUS2111 og JUS2211. Den er supplert med en fremstilling av en særlig metodisk utfordring og knytter an til aktuelle eksempler fra praksis omkring de statsrettslige emner studentene skal ha god forståelse av. I tillegg løfter den et sentralt EØS-rettslig spørsmål inn i statsretten.

Dette er søkt gjort ved å supplere lærebokfremstillingene med en høyesterettsbetenkning i plenum og to «prosesskriv» med ulik argumentasjon om sentrale statsrettslige emner. Denne «pakken» gir studentene innblikk i statsrett, folkerett og EØS-rett i en prosessargumentativ form. Den binder slik sentrale JUS2111 og JUS2211-elementer sammen på en måte som viser studentene sammenhenger mellom fagene på en annen måte enn det juridisk litteratur gjør.

I tillegg er lærebøkene supplert med to vitenskapelige artikler/kapitler. Kapittelet er på engelsk, og gir en kortfattet innføring i en side av norsk forfatningshistorie i et komparativt perspektiv. Det viser

også sammenhengene mellom norsk og overnasjonal konstitusjonalisme på rettighetssiden og bygger en bro til menneskerettsfaget.

Artikkelen illustrerer metodiske utfordringer med grunnlovstolkning i tilknytning til én av rettighetene studentene skal ha god forståelse av – ytringsfriheten. Den viser hvordan Høyesterett i praksis forholder seg til ett utslag av den doble rettighetsbeskyttelsen som følger av at vi har menneskerettigheter både i Grunnloven og i internasjonale konvensjoner. Dette forholdet er særlig aktuelt etter 2014-reformen, er lite dekket i øvrig litteratur og har de siste semestrene vist seg å være ett av de temaene som studentene har mest spørsmål om.

Hovedlitteraturens to alternativer er i dag angitt til 691 og 482 sider.

Med de foreslåtte endringer vil alternativene være på henholdsvis 372 og 522 sider. Bare det første er innenfor sidetallsbegrensningen, og vi har derfor angitt dette som hovedalternativ I.

Hovedalternativ II er sidetallsmessig for langt, men det skyldes at læreboken her gir en mer omfattende beskrivelse av de temaene som dekkes av læreboken i alternativ I (ca. 350 sider mot 200 sider). Dette er søkt hensyntatt ved ytterligere presisering av hva som går ut over kunnskapskravene i den offentlige kommentaren.